

Eesti NSV: stalinism

Tööleht filmile “Stalini aeg 1944–1950” ja “Stalinismi aeg 1950–1956”

Film “Stalini aeg 1944–1950”

1. Kuidas kasutas NSV Liit oma huvides pommitatud linnade rusude koristamist?

.....

.....

.....

.....

2. Mis oli industrialiseerimise ja võõrtöölise sissetoomise peamiseks eesmärgiks?

.....

.....

.....

.....

3. Kuivõrd on tänases ühiskonnas ja keskkonnas tunda ning näha Nõukogude-aegse industrialiseerimise ja võõrtöölise sissetoomise tagajärgi? Selgitage.

.....

.....

.....

.....

4. Vasta küsimustele metsavendluse kohta.

1) Vastake, miks läksid paljud Eesti mehed ja naised 1944. aastal metsa?

.....

.....

.....

.....

2) Miks metsavendade aktiivsus 1949. aastal märgatavalt langes.

.....

.....

.....

.....

3) Mis rolli mängis metsavendlus vastupanus Nõukogude võimule?

.....

.....

.....

.....

4) Milles seisnesid põhimõtted "elusalt mitte kätte anda"?

.....

.....

.....

.....

5) Mida tegid koolinoored selleks, et osutada võõrvõimudele vastupanu?

.....

.....

.....

.....

6) Mis vahendeid kasutas Nõukogude võim, et sundida inimesi astuma kolhoosidesse ?

.....

.....

.....

.....

Töö filmiga “Stalinismi aeg 1950–1956”

1. Mis eesmärgil on loodud filmides nähtud dokumentaalkaadrid 50ndatel?

.....

.....

.....

.....

2. Iseloomustage Stalini isikukultuse kinnistamist. Kasutage märksõnu: skulptuurid, teede ja tänavate ümbernimetamine, kõned, laulud, sõnavõtted.

.....

.....

.....

.....

3. Nimetage kaks propaganda vahendit, mis võimaldavad kõige paremini kinnistada võõrvõimuga kaasnevat ideoloogiat. Selgitage valikut.

.....

.....

.....

.....

4. Eestlased paguluses. Vastake küsimustele.

1) Kuidas püüti säilitada paguluses eesti keelt ja kultuuri?

.....

.....

.....

.....

2) Kas allpool väljatoodud ajalehe väljalõiget said väliseestlased usalda? Selgitage.

Londoni N. Liidu konsulaat kutsub koju

Nagu D. Telegraph 28. juunil teatas, on sadanded pagulased inglise linnades saanud kojukutumise kirju, mille postitajaiks on N. Liidu konsulaat Londonis.

Bradfordis elavatest 6.000 pagulasest on väga paljud saanud kirju. Seni on aga peamiselt kirju saanud ukraina pagulased. Seni pole veel andmeid selle kohta, et uue kojukutumise aktsiooniga oleksid saanud kirju ka cestlased.

Kõneall olevaid kojukutumise kirju on välja saadetud Londonist — 5, Kensington Palace Gardens. Nr. 5. all asub ametlikult Nõukogude filmiagentuur. Kensington Palace Gardensis asub N. Liidu saatkond, kelle alla kuulub mitu maja. Ka maja, kus ametlikult pidevat asuma Nõukogude filmiagentuur, kuulub N. Liidule. Kirjad on vene keeles ja nende sisu on järgmine:

Vene konsulaat Suur-Britannias teatab teile, et kõikidel N. Liidu kodanikel, kes elavad väljaspool N. Liitu, on võimalik koju pöördumisel saada abi. Need, kes pöörduvad koju, saavad prii söidu, söögi ja igasugust arstlikku abi Inglismaalt kuni selle paigani, kuhu nad soovivad N. Liidus sõita".

Inglismaa Ukrainlaste Ühingu Bradfordini osakonna sekretär R. Pysarcyuk on D. Telegraphi esindajale jutustanud, et kirjade kõrval on paljud ukrainlased saanud ka propagandakirjandust. Kogu materjal on politsei kätte üle antud. Ta ütles, et ukrainlasi jälgib Inglismaal salakuulajate ring, kellede hulgas on mitmed venelased, kas tulnud Inglismaale lätlaste ja leedulaste maski all. „Meie teada ei taha ükski ukrainlane koju pöörduda, sest nad teavad kõik, mis neid seal ootab. N. Liit tahab meid tagasi saada seepärast, et ta teab, et meie sellele maale võime partisanide jõuna suureks kasuks olla sõja puhul. Meie tahame siin maal rahul edasi elada“, seletas ukrainlane.

Ukrainlase seletuses on tume punkt selles osas, kus ta kõneleb „venelastest, kes lätlaste ja leedulaste sildi all tulnud Inglismaale“ ja siin salakuulajatena tegutsevad. Kahtlemata on ka ukrainlaste hulgas kommunistlikke käsilasi. Vene spioonide esinemise kohta leedulastena või lätlastena pole seni midagi kuulda olnud.

„Meie õigused tuleb säilitada“

JUTUAJAMINE JOHANNES KAIV'UGA

Allikas: Okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu

3) Selgitage filmi abil mõiste "sula".

4) Kuivõrd erines stalinismi periood 40ndatel ja 50ndatel aastatel? Täidke filmide põhjal diagrammi!

erinevused
40ndad aastad

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

sarnasused
40ndad ja 50ndad aastad

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

erinevused
50ndad aastad

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....